

Газета виходить з вересня 1930 р.

КАДАРИ МЕТАЛУРГІЇ

Газета Національної металургійної академії України

№ 10 (2733)

2018 рік

«Україна – це метал. «Метал» – це ми»

Розповсюдження безкоштовне ©

Редакційна колегія

Головний редактор – ректор НМетАУ член-кореспондент НАН України професор **Величко О.Г.**

Заступники головного редактора: перший проректор д.т.н., професор **Іващенко В.П.**

проректор з наукової роботи д.т.н., професор

Пройдак Ю.С.

проректор з науково-педагогічної роботи д.т.н., професор

Шатоха В.І.

фахівець навчально-наукового центру, к.т.н., доцент

Никифорова Н.А.

Відповідальний редактор – Никифорова Н.А.

Секретар редакції – методист навчально-наукового центру Ізюмська А.Ю.

Члени редколегії: доцент кафедри електрометалургії к.т.н. **Жаданос О.В.**

декан гуманітарного факультету к.х.н. **Клімашевський Л.М.**

доцент кафедри металургійного палива та вогнетривів к.т.н. **Коверя А.С.**

голова ради студентів студентка групи МЛ03-14 **Гамова А.В.**

заступник голови профкому, доцент кафедри прикладної механіки к.т.н. **Селегей А.М.**

директор бібліотеки **Фахрутдінова С.М.**

керівник навчально-наукового центру, к.т.н. **Ясєв О.Г.**

Публікацію газети відновлено в рамках виконання спільного європейського проекту Темпус "Центри провідного досвіду для молодих вчених" (CERES) 544137-TEMPUS-1-2013-1-SK-TEMPUS-JPHES

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

Centres of Excellence for young REsearchers

ІНТЕРАКТИВНИЙ ЗМІСТ

ВИЗНАЧАЄМО ЛАУРЕАТІВ ПРЕМІЇ ІМЕНІ ЛЮДМИЛИ АНДРІЙЧЕНКО

Шановні читачі! 3

ВАЖЛИВІ ПОДІЇ

Зустріч Президента з науковцями та студентами Дніпра 3

Конференція трудового колективу НМетАУ 4

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРІВ!

Віктору Миколайовичу Тарасевичу – 60 5

Олександрю Георгійовичу Ясеву – 70 7

ВИЗНАЧНІ ДАТИ

Сумні роковини 8

100 років Українській академії наук та її президенту 9

85 років комбінату «Запоріжсталь» – гіганту металургії та надії української промисловості 12

СТУДЕНТСЬКЕ ЖИТТЯ

День Гідності та Свободи у НМетАУ 14

До Дня української писемності та мови 15

Дуальна освіта разом з «ІНТЕРПАЙП СТАЛЬ» 18

Партнерство теорії та практики 19

НАШІ КОНФЕРЕНЦІЇ

Міжнародна науково-технічна конференція «Надійність та динаміка важких машин» RDHM-2018 22

XV Міжнародна науково-технічна конференція «Теорія і практика сталеплавильних процесів» 24

ІСТОРІЯ НМетАУ В ОБЛИЧЧЯХ

*До 100-річчя від дня народження В.І. Баптизманського (1918 – 1995)
Вчителю з глибокою вдячністю* 26

До 105-річчя від дня народження В.М. Гребеника (1913 – 1995) 28

До 90-річчя від дня народження П.М. Острика (1928 – 2005) 31

ПОСМІХНЕМОСЯ РАЗОМ

Про сон 33

ВИЗНАЧАЄМО ЛАУРЕАТІВ ПРЕМІЇ ІМЕНІ ЛЮДМИЛИ АНДРІЙЧЕНКО

Шановні читачі!

Цей номер є останнім у цьому році. Нагадуємо, що за підсумками 2018 року будуть визначені перші лауреати Премії імені Людмили Андрійченко. Положення про Премію та номінації, за якими визначатимуться переможці, ви можете знайти в № 8 «Кадрів металургії» (<https://nmetau.edu.ua/file/2018-1104-km- no 8.pdf>). Лауреатів визначатимуть члени редколегії, але наші читачі теж можуть взяти участь у голосуванні, якщо до 30 січня відправлять на адресу ninanik@ua.fm повідомлення зі своїм списком можливих переможців. При цьому візьміть до уваги, що члени редколегії участь у конкурсі не беруть. Крім того, необов'язково вказувати можливих лауреатів у всіх номінаціях, ви можете обмежитися кількома і навіть однією. Маємо надію, що спільними зусиллями ми оберемо найкращих.

З Новим роком!

Редколегія газети «Кадри металургії»

ВАЖЛИВІ ПОДІЇ

Зустріч Президента з науковцями та студентами Дніпра

17 грудня в ході робочого візиту до Дніпра Президент України Петро Олексійович Порошенко зустрівся з науковцями та студентами. На зустрічі були присутні мер Б.А. Філатов та представники закладів вищої освіти Дніпра. Нашу академію представляли близько 50 осіб.

Зустріч почалася виконанням гімну України, який співали всі присутні. Президент розповів про те, що фінансовий стан країни стабілізується, про створення Фонду Президента для фінансування наукових досліджень та освітніх програм, який розширить сучасні можливості молоді. Крім того, для підтримки студентів та молодих учених у бюджеті на 2019 рік передбачено 1 мільярд гривень. З піднесенням Петро Олексійович говорив, що багато хто не вірив, що Україна отримає Томос на створення автокефальної православної церкви, але це невдовзі станеться. За рік уже 2 мільйони наших співвітчизників скористалися безвіком до Євросоюзу, з кожним роком стає сильнішою армія. Оплесками була зустрінута новина про те, що в державному бюджеті України на 2019 рік передбачено перші цільові кошти на проектування та будівництво сучасного аеропорту поблизу Дніпра. Президент також закликав до єдності, адже разом ми всього зможемо добитися.

Президенту також були поставлені питання. Важливе для всіх технічних закладів вищої освіти питання поставив учений секретар нашої академії професор Потап Олег Юхимович. Воно стосується дуже малої кількості бюджетних місць на технічні спеціальності порівняно, наприклад, з юридичними спеціальностями. Адже фахівці-інженери необхідні для галузей промисловості, які утворюють бюджет країни. У відповідь Президент закликав молодь обирати для навчання інженерні спеціальності. А ми сподіваємося, що він приділить увагу цьому питанню, хоча воно й не входить до кола його безпосередніх обов'язків.

Взагалі атмосфера в залі була хорошою і слухали Президента з увагою.

Олександр ЯСЕВ,
керівник навчально-наукового центру
фото з сайту «Днепр вечерний»
[Перейти до змісту](#)

Конференція трудового колективу НМетАУ

26 грудня відбулася традиційна конференція трудового колективу НМетАУ. Головою зборів був обраний декан гуманітарного факультету Леонід Михайлович Клімашевський, секретарем – завідувача кафедрою економічної інформатики Лілія Миколаївна Бандоріна. Головним питанням був звіт ректора, члена-кореспондента НАН України, професора Олександра Григоровича Величка про роботу в 2018 році. У доповіді були показані надходження та витрати бюджету академії, наше місце серед національних закладів вищої освіти за різними критеріями напередодні підтвердження статусу національного ЗВО, результати вступної кампанії тощо. Були також висвітлені проблеми – як такі, що були вирішені, так і ті, що ще вимагають свого вирішення. Після доповіді виступили завідувач кафедри промислової теплоенергетики професор Михайло Володимирович Губинський, декан факультету матеріалознавства та обробки металів Ольга Анатоліївна Носко та завідувач кафедри металургійного палива та вогнетривів професор Анатолій Григорович Старовойт. Вони дали позитивну оцінку діяльності ректора в 2018 році, і ця оцінка була затверджена рішенням конференції.

Делегати конференції також обрали до складу вченої ради НМетАУ завідувача навчального відділу Володимира Борисовича Пульпінського.

До делегатів конференції звернувся також керівник навчально-наукового центру Олександр Георгійович Ясев, який повідомив, що співробітник центру Тенгіз Григорович Очигава, який багато років працює в академії, тяжко захворів, і його лікування потребує значних коштів. Хочеться відзначити, що вже наступного дня до ННЦ (к. 315) люди стали приносити гроші, зібрані на кафедрах та в підрозділах. Родина Тенгіза Григоровича та співробітники ННЦ дякують всім небайдужим.

Ніна НИКИФОРОВА
Фото Віктора СЕРДЮКА
[Перейти до змісту](#)

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРІВ!

Віктору Миколайовичу Тарасевичу – 60

1 листопада співробітники кафедри міжнародної економіки, політичної економії та управління зібралися на урочисте засідання, щоб відзначити ювілей Віктора Миколайовича Тарасевича – доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри міжнародної економіки, політичної економії та управління Національної металургійної академії України.

Життєва та творча біографія ювіляра сповнена подіями та досягненнями. Ще на початку його студентських років проявилися риси, які в подальшому визначили шлях Віктора Миколайовича як не тільки талановитого вченого, але й організатора науки. Студентські будівельні загони, блискучі виступи на сцені у складі студентського театру естрадних мініатюр, керівництво молодіжними організаціями на інститутському і районному рівнях, в подальшому робота на заводі ім. Комінтерну, дали йому той дорогоцінний досвід людських відносин, відповідальності, цілеспрямованості, пошуку компромісних рішень, який дозволив йому ось уже 24 роки очолювати кафедру політекономії та успішно нею керувати.

Талановитого студента помітили відразу на декількох кафедрах. Віктор Лаврентійович Дорошенко – доцент кафедри політекономії, який проводив семінарські заняття в групі ЕП-75, де навчався Віктор Миколайович в студентські роки, так висловився на одному із зібрань: «Тарасевич – це вундеркінд!».

Потрібно віддати данину поваги й іншим учителям Віктора Миколайовича – Віктору Захаровичу Юрченкові – завідувачу кафедри політекономії, Тамарі Михайлівні Четверик – доценту кафедри політекономії, яка читала лекції з політекономії в групі ЕП-75 й зуміла захопити сьогоднішнього ювіляра нашою чудовою наукою. Саме Тамара Михайлівна порадила Віктору Захаровичу запросити талановитого студента до аспірантури, що Віктор Захарович і зробив і ніколи про це не пошкодував. Професійні наукові досягнення Віктора Миколайовича говорять самі за себе: захист кандидатської дисертації в 28 років, докторської – в 34 роки, десятки монографій, сотні статей, в тому числі у спеціалізованих наукових журналах, доповіді на міжнародних і національних наукових конференціях – ось найкоротше узагальнення результатів наукової діяльності Віктора Миколайовича.

Вражає його внесок у підготовку фахівців вищої кваліфікації: 2 доктори економічних наук, зараз професори кафедри Володимир Вікторович Білоцерківець та Олена Олександрівна Завгородня, 10 кандидатів економічних наук. Ці цифри говорять самі за себе. Кажуть вони також і про те, що Віктор Миколайович успадкував від своїх учителів уміння знайти й надихнути талановитих студентів, дати їм путівку в науку.

Наразі кадровий склад кафедри міжнародної економіки, політичної економії та управління укомплектований учнями Віктора Миколайовича. Без перебільшення можна сказати, що він відтворив нову кафедру в 21 столітті!

Особливо слід відзначити роль Віктора Миколайовича як організатора науки. По-перше, він не тільки член редколегії провідних наукових економічних журналів в Україні та за її межами, але для трьох з них він виступив одним із засновників, в тому числі, першого в історії НМетАУ спеціалізованого видання ВАК з економічних наук – журналу «Питання економіки та політичної економії». Незмінний член спеціалізованих рад у вишах Києва, Дніпра, Одеси, член спецради Інституту економіки та прогнозування НАН України.

Не можна не сказати про величезний внесок Віктора Миколайовича в консолідацію вчених-політекономів як в Україні, так і на міжнародному рівні. Всеукраїнська асоціація політекономії, Міжнародна асоціація політекономії країн СНД і Балтії, Міжнародний євразійський економічний форум створені з його ініціативи та за його безпосередньою участю.

Шановний Вікторе Миколайовичу!

У день Вашого знаменної ювілею дозвольте від імені кафедри щиро Вас привітати, побажати міцного здоров'я, творчого натхнення, нових планів і успіхів!

Не властны годы над полетом мысли,
А молодость души – вне счета лет и дней.
Миг творчества и труд во имя жизни –
Вот высшая награда в ней!
И пусть порой крутые выражи,
И не всегда попутные ветра,
Пусть новый день с надеждой дарит жизнь.
А «завтра» будет лучше, чем «вчера»!

Валентина ЛЕБЕДЄВА,
професор кафедри міжнародної економіки,
політичної економії та управління

[Перейти до змісту](#)

Олександр Георгійовичу Ясеву – 70

30 листопада виповнилося 70 років керівнику навчально-наукового центру академії, професору кафедри прикладної математики та обчислювальної техніки, прекрасному педагогу та вченому Олександр Георгійовичу Ясеву.

Олександр Георгійович народився в місті Совгавань Хабаровського краю в родині військового. Слідом за батьком сім'я постійно переїжджала з міста до міста по всьому Радянському Союзу. Тому він, ще навчаючись у школі, встиг досить довго пожити в Таллінні, Ризі, Вільнюсі та Криму. Нарешті вже в Дніпропетровську Олександр Георгійович закінчив зі срібною медаллю школу і далі закінчив з відзнакою Дніпропетровський державний університет за спеціальністю «Виробництво літальних апаратів». «Ракетник» О.Г. Ясев відпрацював у КБ «Південне» 3 роки. З 1975 року він перейшов до Дніпропетровського металургійного інституту науковим співробітником кафедри технології металів і машинобудування. Свою наукову діяльність Олександр Георгійович пов'язав з перспективним напрямком математичного моделювання та оптимізації параметрів технічних систем, за яким його творчий доробок складає велику кількість наукових праць.

У 1979 році О.Г. Ясев перейшов на викладацьку роботу. Багато років він працював на кафедрі технології машинобудування. Завідувач цієї кафедри Володимир Сергійович Гришин згадує: «Олександр Георгійович має не тільки відмінну технічну та математичну підготовку, але й неабияку ерудицію з історії та культури, широке коло інтересів. На кафедрі він займався інформаційними технологіями, допомагав співробітникам опанувати роботу з аналоговими машинами та комп'ютерами і не тільки це. Усі захисти кандидатських та докторських дисертацій на кафедрі відбувалися за його участю. Олександр Георгійович усім надавав допомогу в аналітичних дослідженнях та побудові математичних моделей».

Наразі О.Г. Ясев працює професором кафедри прикладної математики та обчислювальної техніки, на яку він перейшов відповідно до своїх наукових інтересів. Завідувач кафедри професор Геннадій Григорович Швачич характеризує Олександра Георгійовича як кваліфікованого викладача, який читає складні курси, пов'язані з математичним моделюванням у металургії, і якого високо оцінюють студенти. За словами Г.Г. Швачича, нещодавно О.Г. Ясев видав дуже добрий навчальний посібник з математичного моделювання, веде активну наукову роботу, виступає на наукових семінарах кафедри, а своїми статтями в наукометричній базі Scopus підвищує рейтинг не тільки собі, але й кафедрі.

Великих успіхів Олександр Георгійович домогся на ниві організаційної роботи з супроводу навчального процесу академії.

У 1998 році з ініціативи ректора Юрія Миколайовича Тарана та першого проректора Олександра Григоровича Величка був створений навчально-аналітичний відділ, керівником якого був призначений доцент О.Г. Ясев. На Олександра Георгійовича та колектив його відділу було покладено величезний обсяг роботи: супровід діяльності ректорату; координація діяльності підрозділів академії при проведенні контролю якості навчання студентів; підготовка документів з порядку роботи академії та підрозділів академії та багато інших питань. З плином часу обсяг роботи відділу збільшувався і в подальшому відділ був трансформований у навчально-

аналітичне управління з підпорядкуванням йому низки підрозділів академії. Згодом відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки на базі навчально-аналітичного управління був створений та під керівництвом Олександра Георгійовича успішно працює навчально-науковий центр академії. Нещодавно центр відзначив 20 років від свого заснування. Треба визнати, що успішна робота центру з модернізації навчального процесу академії та поліпшення іміджу академії в складних економічних умовах, в яких знаходяться Україна та академія, була зобов'язана значною мірою копіткій і вдумливій роботі Олександра Георгійовича. Він зміг об'єднати колектив центру, співробітники якого швидко пристосовуються до постійно мінливих умов роботи. Основну увагу Олександр Георгійович звертає на роботу системи електронного документообігу академії, на позитивну присутність академії в мережі Інтернет, на стабілізацію навчального процесу, розробку документації, що регламентує багатогранну діяльність академії, на вдосконалення рейтингової системи оцінювання роботи підрозділів і викладачів академії, інформаційний супровід значущих подій академії.

До однієї з основних рис Олександра Георгійовича можна віднести обов'язковість. Будь-яка справа, за яку він береться, безсумнівно, буде доведена до кінця й виконана найкращим чином. При цьому будь-яку справу він робить спокійно, без зайвих емоцій, позитивно впливаючи на оточуючих. Він аргументовано і чітко доводить свою точку зору.

Сьогодні від імені всіх співробітників навчально-наукового центру вітаємо дорогого Олександра Георгійовича з ювілеєм і бажаємо йому багатьох плідних років роботи на благо академії.

Олександр Георгійович знаходиться в розквіті творчих сил, в періоді, коли можна ставити будь-які завдання і бути впевненим в їх успішній реалізації.

Бажаємо ювіляру міцного здоров'я, подальших успіхів, удачі, вагомих наукових досягнень і ще довгих-довгих років роботи в стінах академії в ім'я її процвітання і на благо України. Приємно відзначити, що високо оцінюємо Олександра Георгійовича не тільки ми. Напередодні дня народження О.Г. Ясев отримав Почесну грамоту Верховної Ради України «За заслуги перед Українським народом». Вітаємо його і з цією нагородою!

Володимир БРОВКІН,

заступник керівника навчально-наукового центру

[Перейти до змісту](#)

ВИЗНАЧНІ ДАТИ

Сумні роковини

Цього року 24 листопада наша країна вшанувала 85 роковини пам'яті жертв Голодомору.

Голодомор 1932 – 1933 років — це акт геноциду українського народу, організований керівництвом ВКП(б) та урядом СРСР шляхом створення штучного масового голоду, що призвів до смерті від голоду 3,941 млн. безпосередньо та склав 6,122 млн. втрат ненародженими у сільській місцевості на території Української РСР та Кубані, переважну більшість населення якої склали українці. Він був викликаний свідомими й цілеспрямованими заходами вищого керівництва Радянського Союзу й Української РСР на чолі зі Сталінінм,

розрахованими на придушення українського національно-визвольного руху і фізичного знищення частини українських селян. Так, була спланована конфіскація врожаю зернових та усіх інших продуктів харчування у селян. При цьому радянська влада мала значні запаси зерна в резервах та здійснювала його експорт за кордон під час Голодомору, забороняла та блокувала виїзд голодуючих поза межі Української РСР, відмовлялася приймати допомогу для голодуючих з-за кордону. Попри те, що дії представників сталінської влади, які спричинили смерть людей голодом, кваліфікувалися згідно з нормами тогочасного радянського кримінального законодавства як вбивство, причини цього масового злочину ніколи в СРСР не розслідувалися та ніхто з можновладців, причетних до злочину, не поніс покарання при тому, що навіть найвище керівництво СРСР, включаючи Сталіна, знало про факти загибелі людей від голоду.

Упродовж десятиліть масове вбивство людей штучним голодом не лише навмисно замовчувалося радянською владою, а й взагалі заборонялося про нього будь-де згадувати.

У секції історії кафедри філософії та політології, був виданий «Збірник спогадів про Голодомор», матеріал для якого збирали студенти в рамках роботи клубу «Пошук». З ним можна ознайомитися у навчально-методичному кабінеті кафедри (к. 441). А в довідково-бібліографічному відділі бібліотеки підготована виставка «Біль і пам'ять».

Станіслав ДУБ,

старший викладач кафедри філософії та політології

[Перейти до змісту](#)

100 років Українській академії наук та її президенту

Рівно 100 років тому, 27 листопада 1918 року відбулося перше зібрання Української академії наук (нині Національна академія наук України). 13 листопада 1918 року гетьман Павло Скоропадський затвердив постанову Ради Міністрів Української Держави, де йшлося про асигнування на утримання Української Академії, а 14 листопада гетьман ухвалив Закон «Про заснування Української академії наук у Києві». Того ж дня призначено перших 12 дійсних членів УАН: Дмитро Багалій, Агатангел Кримський, Микола Петров, Степан Смаль-Стоцький, Володимир Вернадський, Степан Тимошенко, Микола Кащенко, Павло Тутковський, Михайло Туган-Барановський, Федір Тарановський, Володимир Косинський, Орест Левицький.

На першому Спільному зібранні обрали Голову – президента УАН Володимира Вернадського. Секретарем став Агатангел Кримський. Оприлюднили статут УАН, у якому йшлося: «Українська Академія наук у Києві є найвищою науковою державною установою на Вкраїні, що перебуває в безпосередньому віданні верховної влади».

У діяльності Академії визначалися три основні напрями: науково-теоретичні дослідження, у тому числі й фундаментального значення, дослідження практично-

прикладного характеру та українознавчий напрямок включно з його соціально-економічною складовою. Академія наук мала три відділи: історико-філологічний (очолив Дмитро Багалій), фізико-математичний (на чолі з Миколою Кашченком) і соціальних наук (голував Орест Левицький). Також при УАН діяли постійні та тимчасові комісії за різними напрямками, наприклад, із вивчення природних багатств України, археографічна, «для складання словника живої української мови», «для складання біографічного словника діячів України», соціальних і правничих питань.

У листопаді й грудні відбулося ще кілька зібрань УАН. У цей період створили Інститут технічної механіки. Його очолив Степан Тимошенко. **Примітка редакції «Кадри металургії»:** *23 грудня виповнилося 140 років від дня народження Степана Прокоповича Тимошенка.*

Трохи раніше, 2 серпня 1918 року, засновано Національну бібліотеку Української Держави (нині Національна бібліотека України імені Володимира Вернадського). Вона згодом увійшла до складу УАН. Розпочалося академічне видання творів Тараса Шевченка й Івана Франка.

Після окупації України більшовицькими військами у 1921 році Українська академія наук змінила назву на Всеукраїнську академію наук (ВУАН).

Український інститут національної пам'яті

<http://www.memory.gov.ua/news/natsionalna-akademiya-nauk-ukraini-vidznachae-100-richchya>

7 грудня відбулася прес-конференція Національної академії наук України з нагоди її ювілею. Перший віце-президент НАН України **Антон Наумовець**, зокрема, нагадав головні історичні віхи розвитку Національної академії наук з часу заснування гетьманом Скоропадським, найвизначніші наукові досягнення у різних галузях, які принесли світову славу їх винахідникам і розробникам, а також згадав провідних науковців і вчених, які в різні часи очолювали і працювали в Академії.

«Першопочатківцями нашої Академії безумовно були Володимир Вернадський і Микола Василенко, а далі НАН очолювали і працювали там такі відомі науковці зі світовим ім'ям як Олександр Богомолець, Олександр Палладін, Борис Патон. Останній очолює Академію наук і досі», – сказав Наумовець.

Він зауважив, що серед видатних науковців НАН в різні часи були знані на весь світ батько теоретичної механіки Степан Тимошенко, український математик Михайло Кравчук, вчитель майбутніх конструкторів ракетної та космічної техніки Архипа Люльки, Сергія Корольова та Володимира Челомея, український мікробіолог і епідеміолог Данило Заболотний, всесвітньо відомий вчений у галузі зварювальних процесів і мостобудування Євген Патон, відомий фахівець у галузі вивчення структури напівпровідників методами рентгенівської діагностики Володимир Мачулін та інші провідні академіки, професори, доктори та кандидати наук, без винаходів та досліджень яких неможливо уявити розвиток української науки.

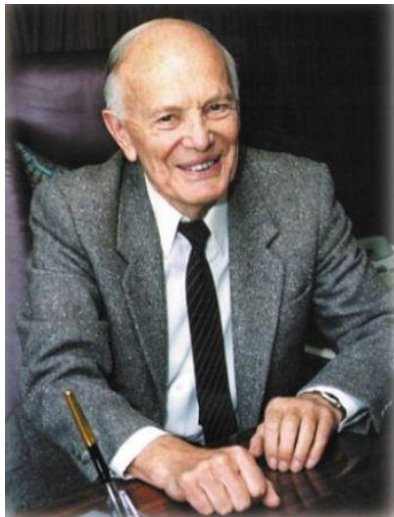
І головним досягненням НАН України, за словами Наумовця, є те, що Академія і досі зберегла себе в активному стані, залишається центром інновацій міжнародного рівня і гідно забезпечує державу новими досягненнями. Він також зазначив, що нині провідні вчені НАН України працюють над новітніми науковими розробками в таких сферах як екологія, медицина, селекціонування, електрозварювання, біологія та хімія. Крім цього, останнім часом науковці Академії доклали чимало зусиль задля розробки нових проектів і технологій у військово-оборонній сфері. З цією метою було розроблено спеціальну програму і чимало нових розробок вчених НАНУ вже впроваджено у практику.

Назва академії змінювалася кілька разів. У 1918-1921 роках вона була Українською академією наук, у 1921 – 1936 рр. – Всеукраїнською академією наук, у 1936 – 1991 рр. –

Академією наук Української РСР, у 1991 – 1993 рр. – Академією наук України, а з 1994 року отримала нинішню назву.

УКРІНФОРМ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-presshall/2594348-sto-rokiv-nacionalnij-akademii-nauk-ukraini.html>

В день заснування Української академії наук 27 листопада 1918 року в сім'ї відомого вченого-мостобудівника, засновника та директора Інституту електрозварювання Євгена Оскаровича Патона і домогосподарки Наталії Патон народився незмінний з 1962 року президент Національної академії наук України та Міжнародної асоціації академії наук, директор Інституту електрозварювання імені свого батька з 1953 року, доктор технічних наук, перший герой України **Борис Євгенович Патон** – людина-легенда, яка удостоєна прижиттєвого бюста.

Вчитися Борис Патон пішов на інженера-електрика. У воєнний 1941-й закінчив Київський політех. Не отримав червоний диплом, тому що не зміг скласти іспит з філософії (про марксизм-ленінізм). Спочатку йому поставили «незадовільно», і як не зубрив на канікулах граніт марксизму-ленінізму нещасний студент, пересклавши він зміг тільки на «добре». Коли він захищав дипломну роботу, почалося бомбардування міста. Але диплом Патон все одно захистив в цей день і на «відмінно». Під час Другої світової війни працював інженером на заводі «Красное Сормово» в Горькому.

Все життя Борис Патон займається наукою. Він є видатним ученим у галузі зварювальних процесів, металургії і технології металів, є автором і співавтором сотень винаходів, патентів, монографій та публікацій. Наприклад, саме завдяки розробкам Бориса Патона був проведений перший експеримент зварювання в космосі. Він зробив величезний внесок в розробку ракети Н1, яка призначалася для освоєння Місяця. Фундаментальні дослідження Б. Є. Патона та його учнів щодо взаємодії зварювальних джерел нагрівання з розплавленим металом заклали основу для створення нової галузі металургії – спеціальної електрометалургії. Завдяки їй стало можливим литво особливо чистих спеціальних сталей і сплавів, кольорових металів, одержання унікальних композиційних матеріалів.

Він є автором ідеї та одним з розробників методу електрозварювання м'яких тканин. Завдяки цьому вдалося досягти скорочення тривалості операцій, зниження ймовірності післяопераційних ускладнень і втрати крові. Після операції на стегні в 1995 році, дізнавшись, що кістку хірурги різали механічною пилкою, Патон зібрав команду, яка взялася за розробку лазерних методик. За активного сприяння Бориса Патона було побудовано масив «Академістечко» в Києві.

Патон володіє англійською та німецькою мовами. Захоплюється спортом: раніше – водними лижами і тенісом, а останніми роками – плаванням. Його гасло: «Треба отримувати задоволення від своєї праці і від свого життя! А якщо ти тільки ниєш і скиглиш, то нічого доброго не буде».

За матеріалами

<https://www.depo.ua/ukr/life/100-rokiv-borisu-patonu-cikavi-fakti-pro-lyudinu-legendu-20181127876512>

[Перейти до змісту](#)

85 років комбінату «Запоріжсталь» – гіганту металургії та надії української промисловості

«Запоріжсталь» належить до десяти найбільших впливових промислових підприємств України, які відомі не лише на теренах колишніх країн СНД, але й у всьому світі. Спеціалізується підприємство на високоякісному сталевому рулоні, гарячекатаних та холоднокатаних листах, а також рулонах з вуглецевих і низьколегованих сталей, крім цього виробляються сталева стрічка, чорна жерсть, гнучий профіль. 2018 рік для «Запоріжсталі» став знаковим, бо 16 листопада комбінату виповнилося 85 років. З цієї нагоди 17 – 19 жовтня була проведена 45-та Ювілейна Міжнародна науково-технічна конференція молоді, в якій пощастило взяти участь і молодим ученим нашої академії.

В конференції взяли участь 300 молодих фахівців українських підприємств гірничо-металургійного комплексу, науково-дослідних інститутів, вишів країни та закордонних металургійних підприємств. В рамках заходу було представлено понад 250 наукових розробок та проектів. У роботі науково-технічної конференції взяли участь молоді фахівці 22 підприємств гірничо-металургійної галузі, співробітники та студенти 7 закладів вищої освіти України. Молоді металурги і науковці презентували свої доповіді та новаторські ідеї в 11 секціях: аглодоменній, сталеплавильній, прокатній, соціальної та молодіжної політики, охорони навколишнього середовища та ін. За підсумками інтелектуального марафону учасників, які представили кращі розробки і доповіді, очікували грошові призи та дипломи. Від НМетАУ делегатами були доцент кафедри металургії сталі С.В. Журавльова, асистент кафедри технології машинобудування Д.М. Самокиш студенти Анастасія Душина (група ЕП01-15) та Макс Еконго Муель Одрей (група МЕ02-15).

**Експерсія на «Запоріжсталь»
Делегати від НМетАУ Світлана
Журавльова, Одрей Макс та
Анастасія Душина**

Перший день ювілейної конференції розпочався з екскурсії по заводу ПАТ «Запоріжсталь». Учасники відвідали так зване «серце комбінату» – диспетчерську, до якої надходить абсолютно вся інформація про всі переділи та ведеться відеоспостереження з усіх куточків підприємства, що дає змогу своєчасно реагувати на будь-які проблеми безперервного виробництва. Також гостей ознайомили із безперервним травильним агрегатом та новозбудованою доменною піччю, яка завдяки сучасним технологіям дозволяє суттєво зменшити шкідливі викиди в атмосферу. Вже традиційним для гостей конференції стало відвідування «живого куточка» на території металургійного гіганту – зоопарку УЗДТ, де на них

чекала приємна зустріч із його мешканцями. Своєрідне спілкування з живою природою та турбота про братів наших менших допомагають заспокоїтись після важких трудових буднів та настроїтись на позитивний лад.

На завершення екскурсії по підприємству учасникам конференції було запропоновано відвідати своєрідне ноу-хау молодіжної організації комбінату – так званий хаб для молоді, де можна організувати як робочі зібрання так і заходи дозвілля. В теплом колі та за філіжанкою ароматної кави кожен з гостей міг поділитися як нагальними питаннями сучасної

металургії, так і цікавими життєвими ситуаціями молодіжних організацій підприємств та вишів.

Наступний день розпочався з плідної роботи конференції. Після реєстрації відбулося урочисте відкриття, на якому учасників наукового зібрання привітав заступник генерального директора ПАТ «Запоріжсталь» А.В. Жук. «Молодь – це джерело інноваційних рішень, що особливо важливо для металургійної галузі, в якій життєво необхідно впроваджувати високотехнологічні новації. Ми надаємо молодим фахівцям всебічну підтримку, спрямовану на реалізацію їхнього потенціалу та побудову кар'єри на нашому комбінаті» – наголосив Андрій Віталійович. Після найкращих побажань та напутніх слів всі присутні отримали заряд енергії та позитиву і були готові підкорювати вершини інтелектуального марафону. Делегати від НМетАУ виступали у таких секціях: сталеплавильна; прокатна та секція економіки і фінансів.

Авторка статті з акторами «Кінного театру»

Третього дня на гостей чекав приємний сюрприз – козацька вистава у «Кінному театрі», де учасників вітали справжнісінькі козаки. Вони повідали присутнім історію створення козацьких січей на території України, показали бойові прийоми, якими володіли козаки, та справжні шедеври верхової їзди різними стилями. Окрім цього, на деяких гостей чекала ще одна несподіванка – посвята у козаки. Студенту нашої академії Одрей Максу пощастило взяти участь у цьому захоплюючому та водночас сміливому дійстві. З успіхом пройшовши всі

випробування, які приготували козаки, Макс отримав грамоту від Кошового отамана. «Очень интересно наблюдать за историей вашей страны. Мне как представителю Камеруна было вдвойне приятно, что здесь, в Запорожье, в сердце Украины, меня воспринимают как своего» – розповідав Макс після всіх подій, що трапилися з ним за дні перебування у Запоріжжі.

Урочисте закриття ювілейної конференції відбулося ввечері цього ж дня у ДК Металургів. Учасники, які представили найбільш актуальні розробки, були нагороджені дипломами та цінними подарунками. Із заключним словом виступив керівник молодіжної організації ПАТ «Запоріжсталь» С.В. Ільченко Підсумовуючи результати конференції, Сергій Володимирович, відзначив високий рівень представлених розробок і проектів та підкреслив, що кожна робота містила нові рішення, спрямовані на ресурсозберігаючі технології, поліпшення в сфері промислової та екологічної безпеки, підвищення ефективності виробництва. Нашій академії пощастило двічі, адже наші делегати отримали два призових місця, а саме: студентка групи ЕП-01-15 Анастасія Душина отримала диплом III ступеня, а авторка статті – диплом II ступеня та

Привітання С.В. Ільченка

подяку за активну життєву позицію, спрямовану на розвиток гірничо-металургійного комплексу України.

Проведення подібних заходів – це не лише можливість обміну досвідом та новими неординарними ідеями, але й можливість спілкування людей, які завзято працюють над однією справою – покращення та вдосконалення металургійної галузі як вагомій ланки економіки України. Молоді науковці та спеціалісти – це майбутнє нашої нації, яке необхідно підтримувати та плекати, адже разом ми зможемо підняти вітчизняну металургію на новий рівень.

Хотілося б висловити величезну подяку організаторам цього зібрання, які зробили все можливе, щоб провести конференцію на високому науково-технічному рівні, а також висловити особливу подяку працівникам комбінату: керівнику молодіжної організації комбінату С.В. Ільченку та працівникам

заводу Олексію Сивоненку, Євгену Круглому та Антону Кобзарю за роботу з гостями. І, користуючись нагодою, привітати комбінат «Запоріжсталь» із ювілеєм – 85-річчям! Подякувати за титанічну працю усіх працівників та побажати зміцнення позицій, процвітання, безмежної енергії та наснаги у нових починаннях і звершеннях на благо рідної України!

Величезна подяка і нашому керівництву: ректору О.Г. Величку, першому проректору В.П. Іващенко та голові ради молодих учених НМетАУ Є.В. Синегіну за підтримку науковців. Молоді вчені НМетАУ з великим задоволенням готові брати участь у подібних науково-технічних конференціях.

Світлана ЖУРАВЛЬОВА,
доцент кафедри металургії сталі

[Перейти до змісту](#)

СТУДЕНТСЬКЕ ЖИТТЯ

День Гідності та Свободи у НМетАУ

21 листопада студенти НМетАУ зібрались у конференц-залі з нагоди державного свята України – Дня Гідності та Свободи. З дуже цікавою розповіддю про революції 2004 та 2013-2014 рр. перед ними виступила заступниця голови ради з виховної роботи НМетАУ професор Ольга Петрівна Лучанінова. Вона відзначила, що з цієї сумної та урочистої сторінки почався новий відлік сучасної історії. Цей День відзначається на честь початку цієї дати двох революцій: Помаранчевої революції 2004 року (Революції Свободи) та Революції Гідності 2013 року.

21 листопада 2013 р. у неконституційний спосіб Кабінет Міністрів України прийняв рішення призупинити підготовку до підписання Угоди про асоціацію з Євросоюзом. Саме відмова від Угоди стала першим поштовхом до масових громадських протестів, подальшої політичної кризи в Україні.

Початок Майдану був мирним. На протест проти відмови від Угоди про асоціацію з Євросоюзом вийшли київські студенти. 29 листопада Ольга Петрівна була в Києві у відрядженні і могла це бачити своїми очима. Хлопці та дівчата були веселі, співали, танцювали. Але в кінці Хрещатику стояв натовп з білоголубими прапорами (нагадаємо, що це був атрибут партії регіонів), і коли Ольга Петрівна відмовилася від прапорця, в неї спитали? «Скільки тобі заплатили?». А вже 30 листопада о 4 ранку загопи міліції «Беркут» раптово атакували

студентів: їх били кийками, закидали вибуховими пакетами, добивали ногами поранених, тягли по землі, переслідували на вулицях. Загалом було поранено близько 80 осіб. 1 грудня на вулиці столиці вже вийшли від кількох сот тисяч до 1,5 мільйона осіб. Як з обуренням казала київська колега Ольги Петрівни, син якої теж був на Майдані, «моїх дітей вбивають».

Суть Євромайдану, як стали називати зібрання противників режиму, полягала у відстоюванні людської гідності й громадянських прав і свобод. І за це була пролита кров. 22 січня бойовими кулями було вбито українця вірменського походження Сергія Нігояна, етнічного білоруса Михайла Жизневського та українця Романа Сеніка. Загалом під час революції Гідності загинули 109 героїв, яких при прощанні з ними назвали Небесною сотнею.

А далі на екрані попливли красномовні кадри, які не потребували коментарів. Майдан, заповнений людьми з помаранчевими прапорами та помаранчевими повітряними кульками. Студенти з прапорами Євросоюзу. Побиття студентів кийками. Будівництво барикади. Палаючі шини. Біг з пораненим на ношах. Михайлівський храм, перетворений на шпиталь. «Беркут» у кілька рядів зі щитами. Дим над Майданом. Світлини Небесної сотні. Радісні кадри перемоги.

Наприкінці зустрічі Ольга Петрівна запитала в студентів, чи треба, на їхню думку, знати цю сторінку історії. Відповідь була: «Так. Щоб це не повторилося знову».

Ніна НИКИФОРОВА,
Фото Альбіни ФОМІНОЇ
[Перейти до змісту](#)

До Дня української писемності та мови

8 листопада секція української мови кафедри філософії та політології за участю студентів груп КН01-18-1, АВ01-18 провела круглий стіл, присвячений Дню української писемності та мови, який наша країна щорічно святкує 9 листопада.

Свято відзначається саме 9 листопада, адже Президент України Леонід Кучма на підтримку ініціативи громадських організацій та з урахуванням важливої ролі української мови в консолідації та всебічному розвитку українського суспільства видав Указ № 1241/97 від 6 листопада 1997 року «Про День української писемності та мови». В Указі зазначено: «Установити в Україні День української писемності та мови, який відзначати щорічно 9 листопада в день вшанування пам'яті Преподобного Нестора-Літописця».

За православним календарем 9 листопада вшановують пам'ять Преподобного Нестора-Літописця – послідовника Кирила і Мефодія. Вважається, що Нестор Літописець став прабатьком української писемної мови. Існують версії, що раніше на території України

застосовували кілька видів писемності, деякі з них використовували грецьку абетку або латиницю. Сучасний алфавіт української мови здебільшого складається з аналогів грецьких літер і декількох слов'янських знаків, однак раніше, крім кирилиці, використовувалася так звана глаголиця.

У 1989 році Верховна Рада УРСР надала українській мові статусу державної. Вона також є рідною мовою українців, які проживають за межами України: в Росії, Білорусі, Казахстані, Польщі, Словаччині, Румунії, Канаді, США, Австралії та інших країнах. Українською мовою розмовляють майже 45 мільйонів людей і вона належить до найпоширеніших мов світу.

У День української писемності та мови в Україні за традицією відбуваються такі заходи:

- покладання квітів до пам'ятника Несторові-Літописцю;
- відзначення й нагородження найкращих популяризаторів українського слова;
- заохочення видавництв, що випускають літературу українською мовою;
- стартує Міжнародний конкурс знавців української мови імені Петра Яцика, який проводиться за підтримки Міністерства освіти та науки України та Ліги українських меценатів. Щорічна кількість учасників понад 5 млн. із 20 країн світу.

Студенти презентували цікаві доповіді про історію української мови, її місце у родині слов'янських мов. Зазначалося, що генеалогічно українська мова належить до індоєвропейської мовної сім'ї. Про це свідчать і архаїзми, і фонетичні та морфологічні ознаки, що зберігає мова протягом століть. Давньою українською мовою написані козацькі державні документи й хроніки, створена самобутня художня писемність епох – від Івана Вишенського до Григорія Сковороди. Українці мають свою могутню класичну літературу, визнаних світом геніїв: Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесю Українку, Михайла Коцюбинського, Василя Стефаника... Кілька століть нас старанно й абсолютно марно намагалися привчити до думки про нібито «вторинність» української мови, ретельно приховуючи від українців величезний масив української ж писемності, історії та культури, що сягає глибокої давнини і налічує багато тисячоліть, як і в усіх інших слов'янських мовах.

Обґрунтовуючи думку про різноманітність, але одночасно й подібність цих мов з однієї мовної родини студенти читали вірші польською, болгарською, сербською, білоруською, українською та ін., зокрема, «Заповіт» Т.Г.Шевченка.

Dumka (польська мова)

Kiedy umrę, na kurhanie
Kopcie mi mogiłę,
W stepie wolnym i szerokim
Ukrainy miłej.
Żebym wśród bezkresnych łąków
Dniepr płynący widział,
I jak na porożach huczy,
żebym dobrze słyszał.
I jak z Ukrainy niesie
Do siniego morza
Krew jej wrogów...

Więc pogrzebicie mnie, powstańcie,
Kajdany zerwijcie
I krwią wrogów Ukrainy
Wolność swą ochrzycicie.
Potem w wielkiej już rodzinie,
Wielkiej, wolnej, nowej,
Pamiętajcie wspomnieć o mnie
Dobrym, cichym słowem.

Завет (македонська мова)
Штом ќе умрам, гроб копајте
Горе на могила,
Среде степа ширум ширна,
В Украина мила,
Да се гледа рамнината
И Днепар и гори,
Да се слуша како шуми
Бранот, како збори.
Ќе ја плисне од Украина
Во синото море
Крвта врашка ...
И во дружно братство мене,
Слободно и ново,
Спомнете ме со убаво
И со тивко слово.

Хочеться навести також прекрасний вірш Ліни Костенко.

Життя іде і все без коректур.
І час летить, не стишує галопу.
Давно нема маркізи Помпадур,
і ми живем уже після потопу.
Не знаю я, що буде після нас,
в які природа убереться шати.
Єдиний, хто не втомлюється, – час.
А ми живі, нам треба поспішати.
Зробити щось, лишити по собі,
а ми, нічого, – пройдемо, як тіні,
щоб тільки неба очі голубі
цю землю завжди бачили в цвітінні.
Щоб ці ліси не вимерли, як тур,
щоб ці слова не вичахли, як руди.
Життя іде і все без коректур,
і як напишеш, так уже і буде.
Але не бійся прикрого рядка.
Прозрінь не бійся, бо вони як ліки.
Не бійся правди, хоч яка гірка,
не бійся смутків, хоч вони як ріки.

Людині бійся душу ошукать,
бо в цьому схибиш – то уже навіки.

Цікаво було почути, що найдавніший із літописів, що дійшов до нас, було написано у 1377 році на пергаменті – вичиненій телячій шкірі. Він носить назву Лаврентіївського, за іменем монаха-переписувача Лаврентія. Зокрема, до цього списку входить «Повість минулих літ», написана на початку XII століття.

Автором «Повісті» вважається монах Києво-Печерського монастиря Преподобний Нестор-Літописець (близько 1050 – 1114 рр.). Також його перу належить низка житій святих...

Преподобний Нестор працював до останнього дня свого земного життя. Мощі святого покояться в Ближніх печерах Києво-Печерської лаври.

Зберегти багатство рідного слова можливо лише за умови повсякчасного його розвитку, уживання, вдосконалення.

Давайте просто любити свою країну та її мову, щоб ніколи не виникало потреби пояснювати єдиному народу в світі нагальну потребу цінувати розкіш, що є безцінною ... Адже всі інші народи планети це розуміють самі.

Наталія ЛЕОНОВА,

доцент кафедри філософії та політології

Олег ЛЕОНОВ,

студент групи МЕ06-14-М

[Перейти до змісту](#)

Дуальна освіта разом з «ІНТЕРПАЙП СТАЛЬ»

Наприкінці жовтня та на початку листопада у НМетАУ відбулися зустрічі керівника відділу з роботи з персоналом компанії «ІНТЕРПАЙП СТАЛЬ» Наталії Євгенівни Звоненко та фахівця з відбору та адаптації персоналу Оксани Миколаївни Лисиці зі студентами академії. До речі, Оксана Миколаївна – випускниця НМетАУ, вона навчалася в групі МЕ04-02.

Як відзначила на одній з цих зустрічей декан металургійного факультету професор Людмила Володимирівна Камкіна, проект дуальної освіти передбачає поєднання навчання з майбутньою роботою та працевлаштування після отримання диплому. Людмила Володимирівна також додала свої враження від «ІНТЕРПАЙП СТАЛЬ»: «Це величезне підприємство з сучасним обладнанням та сучасними технологіями від виплавки сталі, її позапічної обробки до прокату. Тут я вперше побачила неперервне розливання сталі. І це дуже чисте підприємство». Переконатися в цьому могли всі присутні, переглянувши ролик про роботу колесопрокатного цеху.

Представники «ІНТЕРПАЙП СТАЛЬ» розповіли, що це перше підприємство за 50 років, побудоване в Україні з нуля. Велика частина продукції відправляється на експорт в багато країн світу. При цьому продукція, призначена для експорту в певну країну, виробляється за стандартами цієї країни. Підприємство піклується про своїх працівників. Зарплата, яка наразі складає від 11000 до 17000 грн. підвищується мінімум два рази на рік та виплачується без затримок. Всі працівники забезпечені завжди чистим спецодягом та засобами індивідуального захисту, сучасними та зручними побутовими приміщеннями, медичним обслуговуванням у власному медичному центрі, пільговою вартістю харчування. На підприємстві також проводиться багато заходів для того, щоб дозвілля було цікавим.

Не є таємницею той факт, що багато студентів паралельно з навчанням змушені працювати. Представники «ІНТЕРПАЙП СТАЛЬ» пропонують працювати не в супермаркеті або в Макдональдсі, а глибоко опанувати свою майбутню або суміжну професію (список професій дуже широкий), отримувати виробничий досвід, який сприятиме кар'єрному росту. А графік роботи студента дозволить йому повноцінно навчатися в академії.

Зустріч викликала зацікавленість та численні запитання у присутніх студентів.

Докладніше про можливості працевлаштування на «ІНТЕРПАЙП СТАЛЬ» можна дізнатися за телефонами 067 639 73 88 та 098 187 25 62.

Ніна НИКИФОРОВА,
Фото Анастасії ГАМОВОЇ та Віктора СЕРДЮКА
[Перейти до змісту](#)

Партнерство теорії та практики

Успіх у кар'єрному розвитку – це вміння застосовувати на практиці отримані знання та безперервно набувати нового досвіду. У студентів-випускників вишів найбільшу стурбованість викликає прикладний аспект отриманих знань.

Саме тому 23 листопада кафедра економіки та підприємництва ім. Т.Г.Беня НМетАУ провела зустріч студентів бакалаврів та магістрів спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» з представниками консалтингової компанії «БіТі Солюшнс».

ТОВ «БІТІ СОЛЮШИНС»

працює на ринку з **2009 року**,
основний вид діяльності —
інформаційно-консультаційні
послуги.

Майже **100**
висококваліфікованих
досвідчених фахівців
запропонують найкращі рішення
для вашого бізнесу

Світлана Володимирівна Мельникова, керівник компанії, докладно розповіла про історію створення «БіТі Солюшінс», напрями роботи та послуги компанії, особливості ведення консалтингових послуг.

Провідні спеціалісти БіТі Солюшінс, які ще нещодавно були студентами, стисло та ёмно розповіли студентам про свої сфери роботи в компанії.

БЮДЖЕТУВАННЯ

- Бізнес-діагностика підприємства-замовника.
- Розробка концепції бюджетування.
- Фінансове моделювання та прогнозування.
- Визначення очікуваного результату.
- Впровадження прийнятної для замовника моделі бюджетування та її подальший супровід

ТЕНДЕРИ

- Участь у тендерах для реалізації своєї продукції.
- Організація презентацій нових продуктів та технологій для замовників.
- Проведення тендерів на товари та послуги.
- Аналіз кошторисної документації.
- Участь у спільному прийманні продукції.
- Перевірка та огляд виробництва учасників

ІНШІ ПОСЛУГИ

- Інвентаризація активів.
- Інвестиційний аналіз.
- Організація системи мотивації та контролю.
- Дайджест податкових, валютних, правових законодавчих новацій.
- Due diligence.
- Організація професійних семінарів.
- Консультування щодо операцій з банківських та інших фінансових послуг.

Підприємництво – це не наука і не мистецтво. Це практика.

Пітер Друкер

Завершуючи презентацію, Світлана Володимирівна розповіла про конкурентні переваги роботи та можливості, які пропонуються молодим спеціалістам у компанії «БіТі Солюшінс». Це робота з великими підприємствами різних напрямів – металургійна, хімічна, нафтопереробна, гірнична промисловість, агробізнес, авіакомпанії та багато інших; відрядження як по Україні, так і за кордон; допомога у вивченні англійської мови; підвищення кваліфікації; додаткове навчання; тренінги та семінари; соціальний пакет; медична страховка; активне життя колективу поза межами трудових відносин. Також вона повідомила про те, які вимоги виставляє компанія «БіТі Солюшінс» до своїх кандидатів – по-перше і найголовніше – це бажання працювати та отримувати досвід і практику, по-друге – аналітичне та критичне мислення, вміння працювати в команді, комунікативні навички, позитивне ставлення, стійкість до стресів, комп'ютерна грамотність (MS Word, Excel) та бажання розвиватися.

Присутні молоді спеціалісти «БіТі Солюшінс», серед яких була й випускники НМетАУ, поділилися своїми історіями успіху та міркуваннями щодо роботи в компанії.

Підбиваючи підсумки цікавої та плідної зустрічі, завідувача кафедрою економіки та підприємництва професор, д.е. н. Світлана Борисівна Довбня відзначила готовність магістрів спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» до роботи в сучасній інноваційно-орієнтованій компанії та виконання ними всіх завдань з управління підприємствами на високому рівні. Така готовність забезпечується:

- збалансованими навчальними планами підготовки магістрів, які включають сучасні дисципліни «Стратегічне управління підприємствами», «Економічне управління підприємствами», «Реструктуризація та санація підприємств», «Антикризове управління підприємствами» та інші;

- високим теоретичним рівнем викладання дисциплін завдяки компетентності викладацького складу кафедри;
- формуванням в процесі навчання практичних навичок шляхом проведення ділових ігор, тренінгів, розбору конкретних ситуацій;
- обізнаністю з діяльністю промислових підприємств, установ сфери послуг, організацій фінансового сектору завдяки проходженню в них практики та виконанню реальних випускних робіт, спрямованих на підвищення ефективності діяльності конкретних суб'єктів підприємництва.

Підготовка магістрів на кафедрі здійснюється за принципом «Ми вчимося не для школи, а для життя», і це дає плідні результати.

По закінченні зустрічі Світлана Борисівна Довбня подарувала компанії «БіТі Солюшинс» навчальний посібник з економіки та підприємництва, написаний колективом кафедри економіки та підприємництва ім. Т.Т. Беня для поповнення бізнес-бібліотеки компанії сучасними науковими розробками.

Виражаємо щиру подяку Світлані Володимирівні Мельниковій та її співробітникам за цікаву та практичну доповідь і атмосферу відкритості. Сподіваємося на подальшу плідну співпрацю.

Детальніше про компанію можна дізнатися за посиланням www.btsol.com.ua.

Єлизавета ДРОФА,
асистент кафедри економіки та підприємництва ім. Т.Т. Беня
[Перейти до змісту](#)

НАШІ КОНФЕРЕНЦІЇ

Міжнародна науково-технічна конференція «Надійність та динаміка важких машин» RDHM-2018

Більше року тому на зустрічі завідувача кафедри машин та агрегатів металургійного виробництва НМетАУ професора Сергія Валентиновича Білодіденка з представниками Інституту чорної металургії ім. З. І. Некрасова НАН України було прийняте рішення про проведення Міжнародної науково-технічної конференції з питань надійності та динаміки важких машин, присвяченої 80-ти річчю академіка НАН України Вадима Івановича Большакова.

Академік В.І. Большаков, який у 1960 році закінчив нашу alma Mater, впродовж довгого часу був директором Інституту чорної металургії ім. З. І. Некрасова НАН та з 2003 по 2013 рр. завідувачем кафедри машин та агрегатів металургійного виробництва НМетАУ. Все його життя було пов'язане з нашою академією. В. І. Большаков зробив великий внесок у вирішення проблем, яким присвячена конференція. Зокрема, це стосується задач динаміки прокатних станів, а також синтезу систем завантаження великих доменних печей. Статтю про життєвий шлях В.І. Большакова можна прочитати в № 7 «Кадрів металургії» за 2018 рік (<https://nmetau.edu.ua/file/2018-10-04-km- no 7.pdf>).

Організаторами Міжнародної науково-технічної конференції «Надійність та динаміка важких машин» RDHM-2018 виступили Національна металургійна академія України, Інститут чорної металургії ім. З. І. Некрасова НАН України та італійська компанія «Даніелі Хеві Машинері Інжинирінг», з якою у кафедрі МАМВ давні професійні та дружні стосунки. З 2013 року це третя конференція, яку організатори проводять за тематикою, присвяченою надійності та динаміці машин.

Цілий рік йшла кропітка робота під головуванням професора С. В. Білодіденка (від НМетАУ) та професора І. Г. Муравйової (від ІЧМ) над організацією проведення конференції. І ось з 30 жовтня по 01 листопада вона пройшла в стінах нашої академії. До нас з'їхалося близько ста учасників та гостей, які в своїй діяльності займаються надійністю та динамікою машин. Треба сказати, що за останні п'ять років це найбільший форум з цієї проблематики як за кількістю учасників, так і за, так би мовити, їх географією.

Учасники конференції

Пленарне засідання відкрив ректор НМетАУ професор, член-кореспондент НАН України Олександр Григорович Величко. Дружніми словами він привітав учасників конференції та тепло згадав роки плідної співпраці з академіком В. І. Большаковим.

Від голови Дніпропетровської обласної ради Г. О. Пригунова учасників конференції привітав радник голови Дніпропетровської обласної ради В. В. Сергеев. Він відзначив значущість такого наукового форуму, адже важка промисловість Дніпропетровщини, зокрема, металургійна, дає вагомий внесок до бюджетних надходжень країни. Також він відзначив важливість зв'язку між академією, закладами академічної науки та промисловими підприємствами. І такий зв'язок ми наявно побачили на прикладі конференції «Надійність та динаміка важких машин» RDHM-2018.

Дуже цікаво було послухати брата В. І. Большакова – професора Володимира Івановича Большакова. Він розповів про те, що саме спонукало В. І. Большакова вступити до ДметІ на спеціальність «Механічне обладнання заводів чорної металургії» та потім стати науковцем в галузі механіки. Було представлено безліч фотографій, які розповідають про наукове життя та життя, так би мовити, поза роботою В. І. Большакова.

В ході конференції було розглянуте питання зв'язку динамічних процесів у важких машинах промислового виробництва та транспорту з їх надійністю, встановлено тенденції розвитку методів динамічного аналізу, оцінювання надійності та довговічності механічних систем.

Нововведенням конференції було проведення круглого столу з представниками промислових підприємств, зокрема, таких флагманів, як Запоріжсталь, Дніпровський металургійний завод. На цьому зібранні обговорювались актуальні та наболілі питання виробництва, пов'язані з механічним обладнанням, його експлуатацією, надійністю та безпекою. Велика увага була прикута до представників компаній, які займаються діагностуванням технічного стану механічних систем, зокрема, до фірми «Діамех». Адже майже повсюдно підприємства переходять або вже перейшли на таку стратегію технічного обслуговування, як технічне обслуговування за технічним станом.

Керівник дніпровського офісу «Даніелі Хеві Машинері Інжиніринг» Р. Балувєв зазначив важливість таких зустрічей з промисловцями.

Неформальне спілкування

В результаті роботи конференції були намічені перспективні напрями досліджень в галузі надійності та динаміки важких машин, запропоновані технічні рішення для промисловості та транспорту щодо діагностування технічного стану механічних систем, а також їх обслуговування та ремонту, рекомендовані методи створення елементів конструкцій з гарантованим рівнем якості.

Василь ГАНУШ,
секретар оргкомітету конференції,
старший викладач кафедри машин та агрегатів металургійного виробництва

[Перейти до змісту](#)

XV Міжнародна науково-технічна конференція «Теорія і практика сталеплавильних процесів»

7-8 листопада в нашій академії відбулася XV Міжнародна науково-технічна конференція «Теорія і практика сталеплавильних процесів», присвячена 100-річчю від дня народження Вадима Іполитовича Баптизманського – видатного вченого-металурга, члена-кореспондента АН УРСР та НАН України, лауреата Державних премій УРСР та України, завідувача кафедри металургії сталі (1965 – 1991). Статтю про життєвий шлях Вадима Іполитовича можна прочитати в цьому номері «Кадрів металургії» в рубриці «Історія НМетАУ в обличчях».

Організаторами конференції виступили Національна металургійна академія на чолі з кафедрою металургії сталі, науково-дослідні інститути НАНУ та найбільші металургійні підприємства Дніпропетровського регіону. Основні питання, які розглядалися на науковому зібранні – це перш за все стан гірничо-металургійного комплексу України і перспективні технології для розвитку металургійної галузі та підвищення конкурентоспроможності вітчизняного металу на внутрішньому ринку, а також за кордоном.

Виступає ректор НМетАУ О.Г. Величко

Знакова подія зібрала у стінах нашої альма-матер видатних металургів з багатьох куточків України, а також представників закордонних держав – Швейцарії, Німеччини та Польщі. Урочисте відкриття заходу розпочав ректор НМетАУ, член-кореспондент НАНУ Олександр Григорович Величко. Він привітав усіх зі святом та розповів декілька цікавих фактів із життя В.І. Баптизманського, з яким особисто мав честь працювати. Надалі засідання конференції продовжив вести завідувач кафедри металургії сталі НМетАУ професор Бойченко Борис Михайлович, який не лише працював, але й був учнем та йшов пліч о пліч із Вадимом Іполитовичем.

Кожен із учасників конференції наголошував про значущість металургійної галузі, адже вона є однією з основних галузей української економіки, яка створює близько 30% ВВП та забезпечує 40% валютних надходжень в економіку. Важливість металургійної промисловості в економіці країни пов'язана також з тим, що саме ця галузь виготовляє сировину для машинобудування, транспортної та будівельної промисловості. Потенціал гірничо-металургійного комплексу базується на наявності в Україні достатньої власної сировинної бази, великої кількості виробничих потужностей, а також високим рівнем науково-технічного потенціалу. Одним із важливих напрямків нарощення експортного потенціалу металургійного комплексу України є матеріально-технічна модернізація.

Робочі моменти конференції

На жаль, останнім часом низка негативних економічних, виробничих та політичних факторів призвели до кризових явищ у металургійній промисловості країни, тому надзвичайно необхідною є підтримка гірничо-металургійного комплексу з боку міністерств

промисловості, освіти та уряду в цілому. Лише разом ми зможемо вирішити поточні проблеми, пов'язані з військовим конфліктом на Сході України – території розташування основних виробничих потужностей та сировинної бази металургійної промисловості.

Підбиваючи підсумки наукової конференції, слід зазначити, що такі заходи допомагають спільними зусиллями визначитися зі шляхами вирішення найбільш гострих питань та перспектив для подальшого розвитку.

Користуючись нагодою, кафедра металургії сталі висловлює велику подяку керівництву нашої академії за всебічну підтримку!

Борис БОЙЧЕНКО,
завідувач кафедри металургії сталі,
Світлана ЖУРАВЛЬОВА,
доцент кафедри металургії сталі
[Перейти до змісту](#)

ІСТОРІЯ НМетАУ В ОБЛИЧЧЯХ

***До 100-річчя від дня народження В.І. Баптизманського
(1918 – 1995)***

Вчителю з глибокою вдячністю

23 жовтня цього року виповнилося 100 років від дня народження видатного вченого-металурга, члена-кореспондента АН УРСР та НАН України, доктора технічних наук, професора, лауреата Державних премій УРСР та України, завідувача кафедри металургії сталі (1965 – 1991) **Вадима Іполитовича Баптизманського.**

Аналіз історії розвитку науки показує, що чим вищим є теоретичний рівень тієї чи іншої галузі людських знань, тим раніше повинен проявлятися талант майбутнього вченого, чому сприяє незашореність і гнучкість молодого розуму. Свою першу статтю про утворення тріщин на зливках спокійної сталі студент Дніпропетровського металургійного інституту Вадим Баптизманський, використовуючи матеріали дипломної роботи, опублікував у «Збірнику науково-дослідних робіт студентів і молодих учених» (1940), який став інкубатором

для багатьох молодих людей його покоління, які з часом стали гордістю інституту.

Уже в 1930-х роках в ДМетІ як в дослідницькому університеті отримала розвиток практика залучення студентів до науково-дослідних робіт, що було нехарактерним для інших вишів того часу. Згодом науково-дослідницька робота студентів (НДРС) стала візитною карткою нашого інституту.

Відслуживши Батьківщині на полях битв Другої світової війни, В.І. Баптизманський завершив справу, розпочату ще в студентські роки, захистивши кандидатську дисертацію

«Тріщини від температурних напружень в сталевих зливках» (1948), присвячену головним чином теоретичному аналізу питання.

Пізніше В.І. Баптизманський зізнавався, що хотів стати фізиком, проте проза життя не дозволила цього. Втім вся його наукова діяльність була підпорядкована теоретичному аналізу сталеплавильних процесів, підтверджуючи афоризм «немає нічого більш практичного за добру теорію».

У 1950-х роках він публікувався в «Українському хімічному журналі» і «Журналі прикладної хімії», відстоював своє бачення фундаментальних основ металургійних процесів в полеміці з видатними вченими.

«Фізичні гени» зіграли вирішальну роль у важливий для світової металургії період переходу від конвертерних процесів донного повітряного дуття до верхньої кисневої продувки. Провівши лабораторні та промислові експерименти і теоретичне зіставлення цих варіантів конвертерного переділу, В.І. Баптизманський захистив докторську дисертацію (1960) і написав монографію «Механізм і кінетика процесів в конвертерній ванні» (1960), яка стала точкою відліку його авторитету в науковому світі. Він був визнаний провідним фахівцем в галузі конвертерного виробництва сталі. У дискусії про подальші шляхи розвитку вітчизняного сталеплавильного виробництва («Сталь», 1960) його думка на користь пріоритетного розвитку киснево-конвертерного процесу відіграла не останню роль. Проводячи дослідження на кафедрі теорії металургійних процесів, а потім, керуючи понад чверть століття кафедрою металургії сталі, В.І. Баптизманський поставив другу віху на своєму життєвому шляху, видавши монографію «Теорія киснево-конвертерного процесу» (1975) і підкресливши в назві, як і в першому випадку, свої теоретичні пріоритети.

Монографія була перевидана за кордоном. Вона випередила свій час і дотепер залишається настільною книгою науковців і виробників. Ідеї, викладені в ній, стали базою для створення нових технологій інтенсифікації продувки, підвищення частки скрапу в шихті конвертерів, контролю конвертерних процесів.

Ці ідеї знайшли також продовження в розробці В.І. Баптизманським теорії, технології та устаткування безперервного сталеплавильного процесу конвертерного типу, який внаслідок оригінальності і переваг розглядається як один з найперспективніших для виробництва сталі в майбутньому.

Колектив кафедри металургії сталі під керівництвом В.І. Баптизманського одним із перших почав дослідження і розробку інноваційних технологій для позапічної обробки сталі: продувки металу в ковші нейтральним газом, його десульфурації, отримання глибоко рафінуючих сталь шлаків.

Розвиваючи теорію та практику безперервної розливки сталі, В.І. Баптизманський розробив механізм виникнення дефектів заготовок, що дозволило визначити безпечні швидкості розливання та підвищити продуктивність машин безперервного лиття.

Не залишилися без уваги і проблеми мартенівського виробництва, розливання в виливниці тощо.

За роки своєї натхненної праці В.І. Баптизманський написав понад 700 статей, 9 монографій, 8 підручників. На його рахунку 69 патентів.

Завдяки його науковому та педагогічному спадку були створені умови для викладання фахових дисциплін на сучасному науково-технічному рівні. Так, зокрема, були написані і закладені в основу вищої металургійної освіти вісім підручників, два з яких отримали Державну премію України в галузі науки і техніки (в 1975 і 1999 роках). Він дав путівку у високу науку 76 кандидатам і 20 докторам наук.

Значні заслуги В.І. Баптизманського в науково-педагогічній діяльності були високо оцінені науковою спільнотою: він був обраний членом-кореспондентом Національної академії наук України. На цьому посту, на посаді завідувача кафедри, сумлінно працюючи в державних органах і громадських організаціях, він зробив неоціненний внесок в розвиток вищої освіти та металургійної галузі.

Країна гідно оцінила ратну й мирну працю В.І. Баптизманського численними нагородами. Нині, коли відзначається 100-річчя від дня народження В.І. Баптизманського, ми, його учні, із вдячністю згадуємо турботу Вчителя про колег, співробітників, його наполегливість і працьовитість, цілеспрямованість і вміння передбачити хід подій, блискучу лекторську майстерність, намагання зробити за коротке людське життя якомога більше. Навіки залишилася добра пам'ять про Вадима Іполитовича Баптизманського в серцях усіх, хто його знав.

Все життя В.І. Баптизманського є підтвердженням думки, яка була висловлена видатним біологом М.К. Кольцовим: «Кожен видатний учений повинен володіти потягом до влади ..., благородною формою якого є прагнення переконати інших, переконати весь світ у відкритій істині».

Олександр ВЕЛИЧКО,
ректор НМетАУ, член-кореспондент НАН України,
д.т.н., професор кафедри металургії сталі

[Перейти до змісту](#)

До 105-річчя від дня народження В.М. Гребеника (1913 – 1995)

1 листопада виповнилося 105 років від дня народження **В.М. Гребеника**. Професор, доктор технічних наук, заслужений працівник вищої школи Віктор Михайлович Гребеник в свідомості наукової громадськості асоціюється з заснуванням школи надійності металургійного обладнання. Така думка укорінилася, перш за все, завдяки трьом фундаментальним довідникам «Надійність металургійного обладнання» (1980 рік – 1-е видання, 1989 рік – 2-ге видання), «Підвищення надійності металургійного обладнання» (1988 рік), які були створені за його ініціативою, і де переважну більшість тексту написав він. Перший довідник з'явився внаслідок 20-річної копіткої роботи авторів і був на той момент єдиним керівництвом за новим напрямком. Він і зараз залишається канонічним посібником для всіх категорій фахівців, які займаються як металургійним обладнанням, так і в цілому проблемою надійності. У 70-ті роки кафедра під керівництвом В.М. Гребеника регулярно організовувала конференції з надійності металургійного обладнання, які відновилися у 2013 році.

Завідуючи майже 20 років кафедрою механічного обладнання металургійних заводів (МОМЗ) у Дніпропетровському металургійному інституті (ДМетІ), В.М. Гребеник сформував

науковий напрямок, що є понад півстоліття основним для цієї кафедри. Погодимось, що ім'я людини, яка поставила проблему, вирішенню якої присвятили свою діяльність сотні фахівців, були захищені десятки дисертацій, заслуговує на особливу увагу та повагу. У зв'язку з цим доречно згадати його життєвий шлях (планиду, як він називав), розібратися з причинами та обставинами виникнення нового напрямку, розглянути творчу спадщину В.М. Гребеника в аспекті сучасних проблем металургійного обладнання.

Для того, щоб зрозуміти, як досягнуто таких успіхів, слід розглянути також оточення Віктора Михайловича, де і з ким він працював. Кафедра механічного обладнання металургійних цехів, куди після фронту прийшов навчатися В. М. Гребеник, була утворена у 1930 році як кафедра механізації металургійних заводів одночасно з відокремленням ДМетІ зі складу гірничого інституту. Очолив кафедру Степан Проклович Гомелля, який в гірничому інституті завідував кафедрою вантажопідйомних машин, професор традиційної дореволюційної школи. Він увійшов в історію вітчизняної науки як розробник теорії гальмівних пристроїв, створивши в ДМетІ першу в Союзі гальмівну лабораторію, зруйновану німецькими окупантами.

Кафедра механізації ДМетІ першою в СРСР почала підготовку інженерів-механіків для металургійних заводів. У 1934 р., коли тільки утворювалися аналогічні кафедри в інших вишах, кафедра під керівництвом С. П. Гомеллі провела безпрецедентну роботу з випуску 120 механіків для металургійних виробництв. Слід визнати, що в ті роки підготовка фахівців цього профілю велася за навчальними планами, близьким до навчальних планів спеціальності «Вантажопідйомні машини». Розробка оригінальних планів пов'язана з діяльністю професора Миколи Семеновича Щиренка, який став завідувачем в післявоєнні роки. М.С. Щиренко також написав підручники «Механічне обладнання доменних і сталеплавильних цехів» та «Механічне обладнання доменних цехів», що дає підставу вважати його засновником викладання спеціальності «Механічне обладнання металургійних заводів» у вишах СРСР.

Сприйнятливість до перспективних наукових ідей, вміння фільтрувати технічну інформацію – важливі риси викладача, якими володіли попередники В.М. Гребеника, передалися йому, очевидно від них.

Закінчивши семирічку та економічний технікум у Черкасах, В.М. Гребеник у 1937 р. вступає до Харківського інституту механізації сільського господарства, після 3 курсу переходить до механіко-машинобудівного інституту в Харкові, звідки його на 4 курсі мобілізують до армії. У вересні 1941 р. червоноармієць В.М. Гребеник потрапляє в оточення, після чого в Кіровоградському концтаборі відчуває всі жахи полону. Звідти йому вдається більш-менш живим піти до Дніпропетровська до сестри, де він лікується. Після звільнення міста в 1943 р. його знову мобілізують на фронт, де він служить радистом. У грудні 1943р. він отримує поранення в обидві ноги, після чого – тривале лікування та інвалідність.

У 1944 р. В.М. Гребеник вступає до ДМетІ і закінчує його в 1947 році. Це був перший післявоєнний випуск, в його додатку до диплому усі 29 предметів оцінено на відмінно. Розподіл В.М. Гребеник отримав до тресту «Південдомнаремонт», де починає з майстра, а закінчує головним механіком. Одночасно він вступає до аспірантури до М.С. Щиренка, після чого в 1950 р. захищає кандидатську дисертацію. Її тема була присвячена створенню стрічково-роторних заправних машин нового типу. Напрямок механізації виробничих процесів, якому відповідала тема дисертації, був у той час вельми актуальним, оскільки механізація сприяла підвищенню продуктивності. Надалі ще майже два десятиліття В.М. Гребеник буде розвивати тему заправних машин, будуть аспіранти за цією темою, навчальні лабораторні роботи тощо.

Після аспірантури В.М. Гребеника розподіляють до Сибірського металургійного інституту в м. Сталінську (нині Новокузнецьк), де він з 1950 по 1959 рр. проходить традиційну для радянських учених-викладачів дистанцію від асистента до в.о. завідуючого кафедрою механічного обладнання. У кінці 1950-х В.М. Гребеник повертається на батьківщину, влаштувавшись доцентом до Дніпродзержинського вечірнього інституту.

У цей час на повну йде інтенсифікація виробництва, що супроводжується почастишенням і збільшенням діючих на конструкції навантажень. Це призводить до руйнувань деталей, хоча напруження в них не перевищують допустимих. Так механіки металургійних машин зіткнулися зі втомою металу. Якщо механізація дозволяла підвищити продуктивність, то передчасні поломки знижували коефіцієнт використання обладнання та стримували зростання виробництва. Фахівці прийшли до необхідності забезпечення надійності, чим і почав з кінця 50-х займатися В.М. Гребеник.

У Дніпродзержинську В.М. Гребеник проводить дослідження втомної міцності металів для металургійних машин. У 1964 р. він спільно з Л. Д. Соколовим, який працював у той час завідувачем кафедри обробки металів тиском в Горьківському Політеху, видає монографію «Дослідження прокатного обладнання». У цій книзі наведено унікальні дослідження напруженості станини блюмінга 1100 методом тензометрії, а також результати вимірювання крутних моментів у шпинделі блюмінга 950, проведеного спільно з Ф. К. Іванченком. Монографія стала основою докторської дисертації В. М. Гребеника, яку він захистив у 1967 р., вже будучи завідувачем кафедри МОМЗ у ДМетІ. Після захисту В. М. Гребеник вже без співавторів видав в 1969 р. другу монографію «Втомна міцність та довговічність металургійного обладнання». У ній було наочно зображено, що низькі діючі напруження ще не гарантують цілісності конструкції, а допустимі напруження залежать не тільки від стану матеріалу, а й від багатьох інших факторів.

Сама підготовка до захисту проходила непросто, оскільки надійність як наука не сприймалася ортодоксальними механіками, тим більше технологами. В той час у Дніпропетровському середовищі механіків мала вагому силу школа С. М. Кожевникова, представники якої поглиблено займалися динамікою машин. Тому нетрадиційну проблему сприйняли сторожко. Це дивно, оскільки розрахунки на довговічність потребують формування моделей циклічної навантаженості на основі динамічних моделей. І прагматично мати ще один аспект застосування результатів динамічного аналізу. Таку можливість тоді розгледіли далеко не всі «динамники».

Успішний захист дав новий імпульс для розвитку кафедри та самого напряму, який сповідував В. М. Гребеник. Практично всі аспіранти та здобувачі, які захистилися після 1968 р. на кафедрі МОМЗ (а це кілька десятків), мали теми, пов'язані з надійністю та довговічністю устаткування підприємств металургійної промисловості. Докторами наук стали учні В.М. Гребеника професори А.В. Гордієнко та В. К. Цапко, які згодом послідовно завідували кафедрою МОМЗ. У 60-ті роки на кафедрі створюється творча атмосфера, в якій формуються наукові ідеї таких відомих механіків-металургів, як професори Ф.К. Іванченко, А.І. Сапко, В.Я. Седуш, І.І. Леєпа, В.І. Большаков, О. М. Кукушкін, В.Д. Плахтін, Б.О. Павленко, та багатьох інших, які співпрацювали з кафедрою, але згодом, працювали в інших організаціях України та СРСР. На кафедрі з кінця 70-х років організовуються дві науково-дослідні лабораторії: трубна лабораторія (керівник В.К. Цапко) та лабораторія підвищення надійності металургійного обладнання (керівник А.В. Гордієнко). У кожній з них одночасно працювало до 20 і більше співробітників. Обсяг фінансування госпдоговірних робіт доходив до 500 тисяч радянських карбованців на рік. Лабораторії практично втілили методи В. М. Гребеника з досліджень і підвищення надійності металургійних машин.

Паралельно з лабораторіями, які займалися надійністю, на кафедрі активно працювала група вдосконалення конструкцій і режимів роботи завантажувальних пристроїв доменних печей. Таким чином, В.М. Гребеник не залишав без уваги «механізаційну» тематику, про що свідчить підручник «Механізація робіт у чорній металургії», виданий у 1984 р., серед авторів якого значиться В.М. Гребеник. Наприкінці свого творчого шляху В.М. Гребеник знову повертається до своєї початкової проблематики і розробляє програму дисципліни «Основи промислової робототехніки галузі», пише для неї навчальний посібник.

У 80-х роках на базі кафедри МОМЗ ДМетІ, де працювали 4 професори, була створена Спеціалізована рада, яка у той час єдина в СРСР проводила захисти дисертацій за спеціальністю «Машини та агрегати металургійного виробництва». Завдяки діяльності В.М. Гребеника кафедра стає справжнім генератором, а не ретранслятором знань. Тут утвердився принцип випереджаючого навчання, коли у виші викладаються перспективні конструкції, методи їх створення і обслуговування, ще не освоєні виробництвом.

В. М. Гребеник підготував 15 кандидатів і 2-х докторів наук. У його послужному списку значаться 225 наукових статей, 5 монографій і 25 підручників та навчальних посібників. Серед останніх особливе місце займає тритомник «Машини і агрегати металургійних заводів», який витримав 2 видання (1977-78 рр., 1988 р.). Цей підручник, написаний колективом авторитетних учених під керівництвом академіка А. І. Целікова, донині залишається серед основних під час навчання студентів-механіків. Більше половини цих посібників видано в центральних видавництвах Радянського Союзу, і вони мають, як зараз прийнято говорити, гриф Мінвузу, який присвоїв їм статус підручників. Таким чином, В.М. Гребеник створив навчально-методичну базу для підготовки інженерів-механіків металургійних заводів, що поряд з розробкою проблеми надійності є його незаперечним досягненням.

Про авторитет В. М. Гребеника та його досліджень говорять його дружні та ділові стосунки з такими видатними вченими, як А.І. Целіков, П.І. Полухін, А.А. Корольов, І.М. Елінсон, В.І. Зюзін, В.С. Іванова, В.П. Когаєв, І.В. Кудрявцев, М.М. Степнов (усі з Москви), Н.І. Олійник (Одеса), Є.К. Почтенний (Мінськ), Е.В. Пальмов, В.І. Соколовський (обидва зі Свердловська), а також з багатьма іншими, не кажучи вже про вчених Придніпров'я. На прохання В. М. Гребеника аспірант кафедри міг зустрітися з будь-яким з них і отримати консультацію. Розробки В. М. Гребеника отримали не тільки популярність за кордоном, але й були об'єктом ретельного вивчення, що видно зі статті «Розрахунок довговічності прокатного обладнання за Гребеником», опублікованої у 1987 р. в журналі Технічного університету міста Магдебурга (Німеччина).

Сергій БІЛОДІДЕНКО,
завідувач кафедри машин і агрегатів
металургійного виробництва, д.т.н., професор
[Перейти до змісту](#)

До 90-річчя від дня народження П.М. Острика (1928 – 2005)

5 листопада 2018 року минуло 90 років від дня народження відомого в нашій країні та за кордоном ученого, академіка Академії інженерних наук та Академії наук вищої школи України, доктора технічних наук, професора **Петра Миколайовича Острика**.

Петро Миколайович народився 5 листопада 1928 року в селі Остриківці, що розташоване неподалік міста Запоріжжя. Тут минули його дитинство й юність. І коли прийшов час вступати до вишу, то саме Запоріжжя з його провідною електрометалургією справило визначальний вплив на вибір професії, і він у 1950 році вступив до ДМетІ вчитися на інженера-електрометалурга, а в 1955 році успішно закінчив навчання за обраною спеціальністю.

Молодий фахівець був направлений на роботу на Запорізький завод феросплавів, де до 1958 року працював інженером-технологом. Цей виробничий досвід дуже допоміг майбутньому вченому.

Після служби в армії у 1961 році Петро Миколайович був запрошений на роботу на посаду асистента кафедри теорії металургійних процесів нашого ЗВО, де паралельно з викладацькою роботою під керівництвом відомого професора Сергія Тихоновича Ростовцева підготував та захистив кандидатську дисертацію. Молодого, обдарованого науковими та організаторськими здібностями доцента керівництво інституту спрямовує до Запорізької філії ДМетІ завідувачем кафедри металургії сталі та теорії металургійних процесів. З гумором розповідав він нам, що був направлений тимчасово на один рік для організації кафедри, а працювати довелося вісім років. За цей час була захищена дисертація доктора технічних наук (у 1977 році), одержано звання професора. У той час в країні виникла гостра необхідність у посиленні боротьби з корозією, що потребувало термінової підготовки висококваліфікованих фахівців-корозіоністів.

**Нагородження кращої корозіоністки
Ольги Ковальової. 1988 рік**

Також у зв'язку зі зростанням обсягів продукції, що випускається на Броварському заводі порошкової металургії, будівництвом заводів з виробництва виробів з металевих порошків виникла необхідність у фахівцях в галузі порошкової металургії. Петро Миколайович, будучи висококласним фахівцем в цих напрямках, за пропозицією ректорату ДМетІ узявся за організацію відповідної кафедри, з чим успішно впорався. У 1978 році на базі кафедри фізичної та колоїдної хімії була створена кафедра захисту

металів від корозії, яка в подальшому дістала назву кафедри порошкової металургії та захисту металів. У підготовку висококласних фахівців Петро Миколайович багато вносив сам, читаючи лекції на найвищому рівні, та вимагаючи від співробітників так само відповідально і кваліфіковано ставитися до справи. Створивши і очоливши наукову школу, він керував захистом 3 докторських і 14 кандидатських дисертацій. Опублікував 216 наукових праць, 3 монографії. Був відомим як провідний учений – порошоківик і корозіоніст в багатьох ЗВО і

наукових установах країни, підтримував зв'язки з навчальними закладами і підприємствами Китаю, Польщі, Німеччини.

За видатні успіхи П.М. Острик був нагороджений преміями ім. Г.В. Карпенка НАН України і Ярослава Мудрого Академії наук вищої школи України.

Говорячи про Петра Миколайовича Острика як про вченого та організатора, не можна не сказати про його високі людські якості. Для нього життєвим кредо були наука, родина, люди. Він з трепетом дбав про дружину Лідію Тихонівну (яка теж свого часу навчалася в ДМетІ), дочку Наталю, онуків Дмитра (закінчив НМетАУ за фахом «Електрометалургія») і Ольгу (закінчила НМетАУ за фахом «Захист металів від корозії»). Нас, працівників кафедри, наш Шеф вчив доброму ставленню до студента, професіоналізму і дисциплінованості. Його завжди хвилювало кар'єрне зростання викладачів, їх побут і прагнення.

Петра Миколайовича немає з нами вже понад 13 років, але ми пам'ятаємо його, великого вченого і людину. Закладені ним добрі традиції свято зберігаються як ветеранами кафедри, так і молоддю.

За дорученням колективу кафедри

Анатолій КОВЗИК,

доцент кафедри покриттів, композиційних матеріалів і захисту металів

[Перейти до змісту](#)

ПОСМІХНЕМОСЯ РАЗОМ!

Про сон

От і прийшла зима. Годинники вже давно переведено на зимовий час. Ніч стала довшою, і тепер можна повною мірою оцінити, яку магічну силу має глибокий здоровий сон. А потім на роботі розповісти про це улюбленій подружці.

- Найбільш довгоочікувана зустріч за увесь день – зустріч з ліжком.
- Я, коли в ліжку, як зірка! Руки, ноги розкину й сплю, а як пальці розставляю, ваще сніжинка.
- Що за дивне запитання: «Як спалося?» ... Як, як ... Мало!
- Ну, скажи, що в тебе є хорошого?
- Сон та апетит!
- Учора прокинулась, а тебе нема. Де ти був, любий?
- А де ти прокинулась, люба?
- Безсонну ніч ми провели удвох – я і комар. Він пив і співав, а я аплодувала.
- Ти сьогодні якась дивна – ввічлива, привітна, навіть не клянеш нікого ...
- Виспалась ...
- Зранку складно зрозуміти – ти просто не виспався, чи дійсно усіх ненавидиш.
- Чоловік хропить уночі для того, щоб захистити жінку від бабайки.

- Найбільш велику силу тяжіння ліжка має в понеділок вранці.
- Я сьогодні не виспався.
- А причина?
- Теж не виспалася.

- А що ти любиш робити, коли тільки прокинешся?
- Знову засипати.

- Сьогодні вночі ми будемо робити те, чого робити не можна ...
- Ділити на нуль?

- Поки ми спимо – ворог не дримає, спить довше – вимотуйте ворога!

- Біль – це коли береш будильник, щоб подивитись, скільки залишилось поспати, а до дзвінка 1 хвилина.

Куточок гумору підготувала
редакція «Кадрів металургії»
[Перейти до змісту](#)
